

NORMES DE RECOLLIDA D'ORINA PER CULTIU

El diagnòstic microbiològic de la infecció urinària (IU) és un dels estudis que es realitzen amb més freqüència en els laboratoris de microbiologia, tant els que atenen a l'àmbit hospitalari com a l'àmbit comunitari. El terme IU engloba un seguit d'entitats diferents, de manera que per al seu diagnòstic s'ha de tenir en compte no només el tipus de entitat, sinó també el mètode de recollida de la orina empleat i els elements formis continguts en la mateixa. Així doncs, no és el mateix fer el diagnòstic microbiològic d'una pielonefritis no complicada en una dona jove, que el d'una IU a un nen sense control d'esfínters, en un portador de sonda permanent de llarga durada o en una prostatitis crònica.

El diagnòstic microbiològic de la IU ha de realitzar-se en tots els casos, excepte en les cistitis no complicades de les dones joves, que donada la predictibilitat dels agents etiològics que la produeixen i la seva sensibilitat antimicrobiana, només cal confirmar mitjançant l'estudi dels elements formes de l'orina.

En aquest Catlab informa recordem els procediments adequats de recollida d'orina per tal d'evitar les contaminacions. Al nostre laboratori, l'any 2011 vàrem tenir 3.944 (5.14 %) cultius d'orina contaminats d'un total de 76.801 urocultius estudiats, d'aquests, 14.607 (19.02 %) van ser positius.

Recollida d'orina per urocultiu

L'orina en la bufeta és un líquid estèril. No obstant això, és fàcil la seva contaminació durant la micció a través de la uretra amb microbiota del perineu, uretra o vagina. Per això és molt important donar instruccions clares al pacient per realitzar una recollida adequada de la mostra:

- Sempre que sigui possible recollir la primera orina del matí, perquè romangui en la bufeta tota la nit o almenys 4 hores. Aquesta mesura disminueix el nombre de falsos negatius.
- No s'ha de forçar la ingesta de líquids perquè el pacient realitzi la micció. Una presa excessiva de líquids dilueix l'orina i disminueix el recompte de colònies per ml.

Catlab Informa

Recollida de la orina per micció espontània

Encara que clàssicament s'ha insistit en la importància de realitzar una neteja exhaustiva dels genitals externs abans de la recollida de l'orina, s'ha demostrat que en dones, amb o sense símptomes d'infecció urinària, aquest rentat no disminueix la contaminació de la mostra. També s'ha comprovat que la neteja dels genitals masculins no millora la detecció de bacteriúria. Per això, s'han de donar al pacient les següents instruccions:

- Les dones han de mantenir els llavis majors separats mentre comencen la micció. De rebutjar la primera part de la micció (orina uretral) i recollir la micció mitjana sense interrompre el flux de l'orina, col·locant el recipient de forma adequada per a la recollida de la mostra. La recollida de l'orina per micció s'ha d'evitar durant la menstruació.
- Els homes han de mantenir el prepuci retret mentre comencen la micció. Igual que les dones, de rebutjar la primera part de la micció i recollir la micció mitjana sense interrompre el flux de l'orina, col·locant el recipient de forma adequada.
- La recollida d'orina s'ha de realitzar en un recipient de plàstic estèril, de boca ampla, sense fuites i el pacient l' ha de tancar correctament. Mai s'ha de recollir l'orina d'un recipient, orinal o similar, on el pacient hagi realitzat la micció prèviament.

Recollida de la orina per sondatge vesical

En algunes ocasions, sobretot en nens, és necessari realitzar un sondatge vesical per a la recollida d'orina. En aquests casos, la tècnica ha de ser realitzada per personal entrenat i amb mètodes asèptics per evitar el risc d'introduir microorganismes a la bufeta. Una vegada introduïda la sonda, rebutjar els 15-30 ml inicials d'orina i recollir el flux següent. L'orina es recollirà en un tub de plàstic estèril o en un recipient estèril de boca ampla.

Recollida de la orina en pacients amb sonda permanent

Desinfectar el con de la sonda amb etanol al 70%, recollir asèpticament 5-10 mL d'orina utilitzant una agulla i xeringa i transferir-la a un tub o recipient estèril. Mai s'ha de recollir orina de la bossa de la sonda.

Catlab Informa

Recollida de la orina en bossa adhesiva

Aquest tipus de recollida d'orina s'utilitza sobretot en nens petits, quan es vol descartar una infecció urinària, abans d'utilitzar mètodes més agressius. Per a molts autors només té valor per descartar cultius negatius, ja que amb aquest mètode, els cultius positius són de difícil interpretació i cal confirmar utilitzant altres mètodes de recollida, com el sondatge vesical o la punció suprapúbica.

S'ha de realitzar un rentat acurat dels genitals i l'àrea perineal, especialment en els homes la zona del balano, un cop que s'ha retret el prepuci. Després es col·loca la bossa de plàstic o col·lector estèril per a la recollida de l'orina. Si la micció no s'ha realitzat en una hora, es repeteixen les indicacions anteriors col·locant una nova bossa. Un cop obtinguda l'orina cal tallar la bossa per la cantonada de baix i transferir-la a un recipient estèril o per evitar possibles contaminacions per la manipulació, introduir-la en un recipient de boca ampla i enviar ràpidament al laboratori.

Per qualsevol consulta podeu adreçar-vos al laboratori de microbiologia.

Dra. Pepa Pérez Jové
Responsable Microbiologia

CATLAB

Tel. 93.748.56.00 - ext. 5032 / 616.25.44.59

jperez@catlab.cat

www.catlab.cat
